

Hvad er Linux?

Linux

Linux er kernen i et operativsystem, der bruges til at styre computere, eksempelvis pc- og Apple-maskiner. Linux håndterer eksternt udstyr som tastatur, skærm, mus, scanner, digitalt kamera og internt udstyr som hukommelse, diskplads og processor. Linux sørger for at de programmer man har på sin maskine til fx tekstbehandling, internet og billedbehandling kan få del i computerens ressourcer og afvikles. Navnet Linux bliver også misvisende brugt for operativsystemet som helhed og ikke kun kernen.

Mange af de væsentlige programmer, der er nødvendige for at kunne bruge Linux-kernen, kommer fra andre projekter. Linux bliver distribueret af flere organisationer: de såkaldte Linux-distributioner. Det betyder, at der er konkurrence på Linux-markedet om, hvem der kan levere den bedste service og support, og at der er skræddersyede Linux-løsninger til næsten ethvert tænkeligt behov.

Linux-kernen blev oprindeligt programmeret af Linus Torvalds, der den dag i dag leder udviklingen af Linux-kernen. Linus Torvalds har skrevet en bog, *Just For Fun: The Story of an Accidental Revolutionary*, om ham og Linux. En af grundene til at Linux-kernen blev populær var at Linus udgav sit arbejde på internettet, og at alle dér, kunne hente kildeteksten til Linux-kernen, hvilket betød at programmører begyndte at forbedre og fejlrette Linux-kernen og sende rettelserne tilbage til Linus. For at beskrive, hvad man måtte bruge Linux-kernen til, besluttede Linus at udgive Linux-kernen under en licens kaldet GNU General Public License (GPL) som er en fri software-licens udformet til brug i GNU-projektet.

GNU-projektet

GNU's Not Unix (GNU) er et projekt begyndt i 1984, der ledet af Richard M. Stallman søger at oprette et operativsystem baseret på fri software, det vil sige software man har frihed til at bruge til ethvert formål; frihed til at studere, hvordan programmet virker og til at tilpasse det til ens behov; frihed til at redistribuere kopier så man kan hjælpe sin nabo; og frihed til at forbedre og frigive sin forbedringer til offentligheden, så at det kommer hele samfundet til gode. Richard M. Stallman har skrevet en bog, *Free as in Freedom, Richard Stallman's Crusade for free software*, der omhandler ham og GNU-projektet.

Sammen med Linux-kernen udgør GNU et operativsystem der helt og holdent er baseret på fri software: GNU/Linux. Richard Stallman og mange andre kalder derfor Linux for GNU/Linux (udtales GNU/Linux eller GNU plus Linux).

Udover GNU og Linux-kernen består Linux af en lang række programmer, der er underlagt andre licenser end GNU-licenserne, fx X.org, der giver mulighed for grafiske brugergrænseflader. X.org er underlagt MIT-licensen som er en Open Source Software-licens (åben kildetekst).

Open Source Software-bevægelsen

Linux blev igennem tiden brugt mere og mere i forretningssammenhæng. I den forbindelse var der en del som mente at begrebet fri software var misledende og kunne opfattes som gratis software, hvilket ikke er tilfældet: Man kan godt sælge fri software.

Forretningsverdenen fik et nyt navn for fri software af Eric S. Raymond, der formulerede begrebet Open Source Software. Eric S. Raymond havde bidraget til udviklingen af Linux, GNU og andet software med åben kildetekst, og havde nøje observeret selve metoden, der blev brugt. Han lagde mærke til at når programmører kan læse, redistribuere og ændre kildeteksten, udvikler programmerne sig hurtigere og ofte bedre end med de konventionelle udviklingsmetoder for lukket kildetekst (leverandøret software, også kendt som hyldevarer).

Eric S. Raymond har skrevet et essay om dette fænomen, *The Cathedral and the bazaar*, dansk oversættelse

Links

- Ofte stillede spørgsmål om Linus Torvalds
- Linus Torvalds biografi og mere
- Linux-dk-artikel om Linux
- Linux.dk-artikel om Richard M. Stallman
- GNU's historie
- Artikel om åben kildetekst